

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 2449/2007/VIK - Väitetty riittävien syiden esittämättä jättäminen kantelijan korvaamiselle ja väitetty hänen puhevaltansa huomioon ottamatta jättäminen

Päätös

Kanteluasia 2449/2007/VIK - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 22/10/2007 - Päätökset, pvm 16/12/2009

Kantelija, Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen, palkattiin ryhmän johtajaksi konsulttityöhön Afrikkaan. Hän oli tehnyt sopimuksen yrityksen kanssa, joka kuului erääseen konsortioon (toimeksisaaja), jonka kanssa komissio oli tehnyt sopimuksen tutkimuksen suorittamisesta maassa X.

Hankkeen toteutuksen ensimmäisessä vaiheessa toimeksisaajan oli laadittava alkuraportti. Kantelija, joka oli ryhmän johtaja, laati kyseisen raportin. Komissio ei kuitenkaan ollut tyytyväinen sen sisältöön. Se teki joukon huomautuksia ja pyysi kantelijaa muuttamaan raporttia niiden mukaisesti. Sen jälkeen komissio pyysi toimeksisaajaa korvaamaan kantelijan toisella asiantuntijalla lähettämällä asiasta virallisen kirjeen toimeksisaajalle.

Tätä taustaa vasten kantelija väitti, että komissio ei ollut esittänyt riittäviä syitä kirjeessään, jossa se pyysi hänen korvaamistaan (sisällöllinen näkökohta) ja että se oli loukannut hänen oikeuttaan tulla kuulluksi, josta on säädetty Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdassa ja Euroopan hyvän hallintotavan säännösten 16 artiklassa (menettelyä koskeva näkökohta). Kantelija vaati, että komission olisi esitettävä todisteita häntä vastaan esitettyjen väitteiden tueksi tai perua väitteet.

Perusteellisen tutkimuksen jälkeen oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, että hallinnollista epäkohtaa ei ollut tapahtunut sisällön suhteen, nimittäin komission toimittamien perustelujen osalta. Menettelystä oikeusasiamies teki sen päätelmän, että koska komissio ei ollut antanut kantelijalle mahdollisuutta vastata kritiikkiin, jota se oli esittänyt häntä kohtaan 15. toukokuuta 2007 päivätyssä kirjeessään, siis ennen kuin se pyysi toimeksisaajaa korvaamaan kantelijan,

komissio ei ollut toiminut hyvän hallintotavan periaatteen mukaisesti, josta säädetään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa. Tämä oli oikeusasiamiehen kannan mukaan hallinnollinen epäkohta.

Oikeusasiamies päätti tutkimuksensa antamalla kriittisen huomautuksen.

KANTELUN TAUSTA

1. Kantelu koskee muun muassa Euroopan unionin perusoikeuskirjan [1] 41 artiklan 2 kohdan ja Euroopan hyvän hallintotavan säännösten [2] 16 artiklan väitettyä rikkomista maassa X, jäljempänä 'valtuuskunta'.

2. Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 41 artiklan asiaa koskeva jakso kuuluu seuraavasti:

" Oikeus hyvään hallintoon

(1) Jokaisella on oikeus siihen, että unionin toimielimet ja elimet käsittelevät hänen asiansa puolueettomasti, oikeudenmukaisesti ja kohtuullisessa ajassa.

(2) Tämä oikeus sisältää:

— jokaisen oikeus tulla kuulluksi ennen kuin ryhdytään yksittäiseen toimenpiteeseen, joka vaikuttaisi häneen haitallisesti – —

hallinnon velvollisuus perustella päätöksensä – – "

3. Euroopan hyvän hallintotavan säännösten (jäljempänä ECGAB) 16 §:ssä säädetään seuraavaa:

" Oikeus tulla kuulluksi ja antaa lausuntoja

1. Tapauksissa, joissa on kyse yksilöiden oikeuksista tai eduista, virkamiehen on varmistettava, että kaikissa päätöksentekomenettelyn vaiheissa kunnioitetaan puolustautumisoikeuksia.

2. Jokaisella yleisöön kuuluvalla on oikeus, jos hänen oikeuksiinsa tai etuihinsa vaikuttava päätös on tehtävä, esittää kirjallisia huomautuksia ja tarvittaessa esittää suullisia huomautuksia ennen päätöksen tekemistä. "

4. Kantelijan työsopimuksen teki konsortioon kuuluva yritys, jota johti toinen yritys, jäljempänä 'konsortion johtava kumppani'. Konsortiolle myönnettiin sopimus maan X teknisen koulutuksen ohjelman tutkimuksen suorittaneita koskevan Tracer-tutkimuksen täytäntöönpanosta ja sen vaikutuksista maan työmarkkinoihin ja yleisemmin sen taloudelliseen ja sosiaaliseen

kehitykseen. Konsortion jäseniä, jotka allekirjoittivat sopimuksen komission kanssa, kutsutaan jäljempänä 'toimeksisaajaksi'.

5. Toimeksisaajan ja komission välistä sopimusta säänneltiin puitesopimuksen yleisissä ehdoissa, puitesopimuksen "rahoituksen saajat" yleisissä toimeksiannoissa ja erityisissä toimeksiantoehdoissa, joissa täsmennettiin palvelut, jotka toimeksisaajan on suoritettava.

6. Sopimuksen oli määrä alkaa 30. huhtikuuta 2007. Toimeksisaajan oli seitsemän päivän kuluessa sopimuksen alkamisesta laadittava alustava raportti. Tämä kantelijan laatima kertomus toimitettiin valtuuskunnalle 7. toukokuuta 2007. Valtuuskunta ei kuitenkaan ollut tyytyväinen kertomukseen. Se esitti useita huomautuksia ja pyysi kantelijaa muuttamaan raporttia vastaavasti. Tämän jälkeen valtuuskunta pyysi, että kantelija korvattaisiin toisella asiantuntijalla. Edustuston päällikkö esitti tämän pyynnön virallisesti toimeksisaajalle 15. toukokuuta 2007 päivätyssä kirjeessä. Tässä kirjeessä valtuuskunta ilmaisi lähinnä tyytymättömyytensä kantelijan työn huonoon laatuun ja hänen asenteeseensa. Kantelijan työsuhteus irtisanottiin välittömästi ja hänet erotettiin tehtävästä.

7. Kantelija ilmoitti 24. toukokuuta 2007 valtuuskunnalle pitävänsä edellä mainittua kirjettä epätotena ja loukkaavana ja pyysi tilaisuutta keskustella siitä.

8. Valtuuskunta vastasi kantelijalle 31 päivänä toukokuuta 2007 päivätyllä kirjeellä. Se huomautti, että komissiolla ei ole sopimussuhdetta hänen kanssaan ja että kaikista kyseiseen sopimukseen liittyvistä kysymyksistä on näin ollen keskusteltava toimeksisaajan kanssa.

9. Kantelija toimitti 3. heinäkuuta 2007 oikeusasiamiehelle ensimmäisen kantelunsa (viitenumero 1791/2007/(BM)SAB). Hän väitti, että valtuuskunta rikkoi edellä mainittuja perusoikeuskirjan ja ECGAB:n artikloja. Kantelijan toimittamat asiakirjat viittaavat kuitenkin siihen, että valtuuskunta ilmoitti hänelle kahdesti tyytymättömyydestä työhönsä. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että kantelijalle oli annettu mahdollisuus reagoida komission arvosteluun. Näissä olosuhteissa oikeusasiamies katsoi, että tutkimuksen aloittamiselle ei ollut riittäviä perusteita.

10. Kantelija toisti valituksensa 19 päivänä syyskuuta 2007 esittämällä yksityiskohtaisen analyysin tilanteesta ja useita uusia perusteluja kanteensa tueksi. Kantelijan uusi kirje kirjattiin näin ollen uutena kanteluna (viitenumero 2449/2007/VIK).

TUTKIMUKSEN KOHDE

11. Oikeusasiamies yksilöi seuraavat väitteet ja väitteet:

(1) Kantelija väitti, että valtuuskunta rikkoi perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohtaa ja ECGAB:n 16 artiklaa, koska se ei kunnioittanut hänen oikeuttaan tulla kuulluksi eikä esittänyt riittäviä perusteluja edustuston päällikön 15. toukokuuta 2007 päivätyssä kirjeessään esittämiin lausumiin. Väitteensä tueksi kantelija väitti lähinnä seuraavaa:

I) valtuuskunta ryhtyi toimiin poistaakseen hänet ennen kuin tarkistetun kertomuksen toimittamiselle asetettu määräaika, johon oli sisällytettävä edustustolta saatu palaute, oli päättynyt;

(II) Valtuuskunnan 15. toukokuuta 2007 päivätty kirje sisälsi häntä vastaan väitteitä, joita ei ole koskaan aiemmin tuotu hänen tietoonsa ja joihin hänellä ei ollut mahdollisuutta vastata.

(2) Kantelija väitti, että valtuuskunnan olisi esitettävä todisteet edustuston päällikön häntä vastaan esittämistä väitteistä tai peruutettava nämä väitteet.

12. Kantelija väitti myös, että edustuston olisi perusoikeuskirjan 41 artiklan 3 kohdan [3] mukaisesti maksettava taloudellinen korvaus hänelle aiheutuneesta vahingosta ja tulevista tulonmenetyksistä. Oikeusasiamies katsoi, että tätä vaatimusta ei voitu ottaa tutkittavaksi hänen ohjesäännönsä 2 artiklan 4 kohdan perusteella, koska kantelija ei ollut esittänyt edustustoon etukäteen hallinnollista lähestymistapaa korvausvaatimuksensa osalta.

13. Kantelija uudisti korvausvaatimuksensa 14 päivänä toukokuuta 2009. Hän väitti, että hän pyysi valtuuskuntaa maksamaan hänelle korvauksen ansionmenetyksestä, majoituskorvauksista ja hänen ammatillisen maineensa vahingoittumisesta. Kantelija toimitti 15. kesäkuuta 2009 jäljennöksen valtuuskunnan vastauksesta, jossa tämä hylkäsi edellä mainitun korvausvaatimuksen. Koska kantelija oli täyttänyt Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdan vaatimukset, korvausvaatimus olisi voitu ottaa tutkittavaksi. Oikeusasiamies katsoi kuitenkin aiheelliseksi odottaa komission asiakirja-aineiston tarkastuksen tuloksia ennen kuin se päättää tämän väitteen tutkimisesta. Kantelijan alun perin esittämiä väitteitä ja väitteitä koskevien komission asiakirja-aineistojen tarkastelun perusteella oikeusasiamies katsoo, että korvausvaatimusta ei ole tarpeen tutkia.

14. Lopuksi on huomattava, että sekä komissio että kantelija ilmoittivat, että eräs Euroopan parlamentin jäsen kirjoitti komission jäsen Ferrero-Waldnerille tästä kantelusta. Komissio toimitti parlamentin jäsenelle jäljennöksen vastauksestaan. Kantelija totesi huomautuksissaan, että komission jäsenelle osoitetussa kirjeessä tuotiin esiin yleisiä kysymyksiä, jotka liittyvät esimerkiksi konsulttisopimuksen irtisanomisen oikeudellisiin seurauksiin perusteettomien väitteiden perusteella ja oikeusperustaan, jonka nojalla konsultin on allekirjoitettava ilmoitus saatavuudesta ja yksinoikeudesta, mikä rajoittaa hänen valmiuksiaan työskennellä kilpailevan yrityksen palveluksessa. Kantelija katsoi kuitenkin, että komissio ei ole ratkaissut sen tietoon saatettuja kysymyksiä. Toimitettujen tietojen perusteella ei ole selvää, haluaako kantelija oikeusasiamiestä tutkimaan näitä kysymyksiä. Kantelija ei missään tapauksessa toimittanut jäljennöstä Euroopan parlamentin jäsenen komissiolle osoittamasta kirjeestä. Oikeusasiamiehellä ei näin ollen ole kaikkia tarvittavia tietoja, jotta hän voisi päättää, pitäisikö hänen aloittaa näitä kysymyksiä koskeva tutkimus.

TUTKIMUS

15. Oikeusasiamies aloitti 22. lokakuuta 2007 tutkimuksen ja pyysi komissiota antamaan lausunnon. Komissio toimitti lausuntonsa 12. maaliskuuta 2008. Komission lausunto toimitettiin kantelijalle ja kehoitettiin esittämään huomautuksia, jotka hän esitti 22 päivänä huhtikuuta 2008. Oikeusasiamiehen yksiköiden pyynnöstä kantelija toimitti 2. tammikuuta 2009 lisätodisteita kantelustaan ja toimitti 14. toukokuuta 2009 ja 15.6.2009 lisää asiakirjatodisteita.

16. Oikeusasiamies pyysi 20.7.2009 komissiota sallimaan sen, että hänen yksikkönsä voisivat tarkastaa käsiteltävää asiaa koskevan asiakirja-aineiston. Tarkastus tehtiin 13.10.2009 komission EuropeAid-yhteistyötoimiston tiloissa Brysselissä. Jäljennös tarkastusraportista lähetettiin kantelijalle ja komissiolle 20. lokakuuta 2009. Kantelija esitti 24 päivänä lokakuuta 2009 huomautuksia tästä kertomuksesta.

OIKEUSASIAMIEHEN ANALYYSI JA PÄÄTELMÄT

A. Kantelijan väite

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut

Riidanalaisen kirjeen sisältö:

17. Kantelija toimitti jäljennöksen valtuuskunnan kirjeestä, jossa pyydetään hänen korvaamistaan (päiväty 15. toukokuuta 2007). Tämän kirjeen asiaa koskevissa kohdissa todetaan seuraavaa:

"valtuuskunta on jo epävirallisesti ilmoittanut [toimeksisaajalle] useista hallituksen ilmaisemista huolenaiheista, jotka koskevat paitsi [kantelijan] työn laatua myös hänen hyvin kunnioittavaa asennettaan.

Ryhmänjohtajan toimittama alustava raporttiluonnos ei ollut tyydyttävä eikä siinä noudatettu alustavan raportin vakiosisältöä (ks. vastaavasti valtuuskunnan sähköpostilla esittämät huomautukset). Perinteiset omat varat [4] edellyttävät selvästi, että [toimeksisaajan] tarjouksessa esitettyjä menetelmiä tarkistetaan ja ne toimitetaan uudelleen alkuraportissa, mutta ryhmänjohtaja on jättänyt tämän olennaisen näkökohdan kokonaan huomiotta ja keskittynyt pikemminkin laajaan ja tuttuun analyysiin TVET-alalta [5].

Valtuuskunta on esittänyt kaksi kertaa huomautuksia alustavaan kertomukseen, jotta ryhmänjohtaja voi parantaa tätä kertomusta, johon saimme erittäin puolustavia ja huonosti arvioituja vastauksia. TL yritti lisäksi luoda vastakkainasettelun valtuuskunnan ja hallituksen välille huolimatta siitä, että ne olivat yhtä mieltä tarvittavista muutoksista. Hallituksen edustaja kertoi viettäneensä huomattavan paljon aikaa TL:n kanssa kertoakseen hänelle tehtävästä ja auttaakseen häntä parantamaan raporttia, mutta TL ei vielä näytä ymmärtävän tai olevan visiota toimeksiannon toteuttamisesta. Häntä pidetään vain "lainaavana" laaja-alaisia ideoita ja käsitteitä kuulluilta henkilöiltä, eikä hän ole ehdottanut mitään oleellista ja ennakoivaa

ehdotusta tutkimuksen toteuttamismenetelmistä.

Hallitus on nyt ilmaissut vahvan halukkuutensa Team Leaderin korvaamiseen, koska hän ei pysty osoittamaan tarvittavia taitoja ja osaamista tämän tutkimuksen toteuttamiseksi. Valtuuskunta yhtyy täysin hallituksen näkemykseen.

...

Edellä esitetyn perusteella ja puitesopimuksen yleisten ehtojen 17 artiklan perusteella ja ottaen huomioon, että huono alku on jo jonkin verran vaarantanut tutkimuksen onnistuneen toteuttamisen hallituksen suuren tyytymättömyyden vuoksi, pyydämme teitä ehdottamaan sopivaa korvaavaa vaihtoehtoa, joka vastaa perinteisten omien varojen pätevyysvaatimuksia ja joka on edustuston ja hallituksen hyväksyttävissä .

Kantelijan väitteet

18. Kantelija väitti lähinnä, että edellä mainittu kirje *oli täynnä valheita* ja ettei hänellä ollut tilaisuutta vastata komission arvosteluun. Kantelija esitti tässä yhteydessä seuraavat väitteet.

19. Kantelija myönsi saaneensa palautetta edustuston työnjohtajalta ja edustuston koulutusneuvonantajalta hänen alustavasta raporttiluonnoksestaan. Hän totesi, että hän vastasi näihin huomautuksiin ja että oli sovittu, että hän laatii ja toimittaa tarkistetun kertomuksen, joka sisältää valtuuskunnan huomautukset. Tällä välin valtuuskunta kuitenkin ryhtyi toimiin, joilla hänet erotettiin tehtävästä *ennen kuin* tarkistetun kertomuksen toimittamiselle asetettu määräaika oli päättynyt. Kantelijan mukaan tarkistettu aloitusraportti laajensi huomattavasti alkuperäisessä aloitusraportissa esitettyjä metodologisia kysymyksiä, ja se oli tulosta useista perusteellisista keskusteluista sidosryhmien, konsultoinnin johtavan tutkijan, kanssa sekä hänen omaan asiantuntemukseensa ja kokemukseensa perustuvista päätelmistä. Näin ollen hän katsoi, että komission päätös poistaa hänet ennen kuin edes tarkasteli tarkistettua kertomusta, oli ” *poikkeuksellinen ja mahdoton hyväksyä vilpillistä mieltä* ”.

20. Kantelija katsoi, että hänen vastauksensa edustuston henkilöstön esittämiin huomautuksiin ei ollut ” *puolustava ja huonosti arvioitu* ” vaan ” *yksityiskohtainen ja vankka* ”, kuten ryhmänjohtajalta odotetaan.

21. Kantelija väitti lisäksi, että valtuuskunnan kirje sisälsi useita väitteitä, jotka ylittivät sen henkilöstön aiemmin esittämät seikat. Kantelijan mukaan syytös siitä, että hän ” *yritti luoda vastakkainasettelua [maan X] hallituksen ja edustuston välille* ”, oli kauhistuttava, perusteeton ja perusteeton. Jos hän katsoi, että hänen läsnäolonsa aiheuttaisi vaikeuksia maan X hallituksen, jäljempänä ’hallitus’, ja edustuston välillä, hän olisi jättänyt konsulttitoimiston vapaaehtoisesti.

22. Kantelija lisäsi, että hallituksen edustaja tai kukaan muu ei ole koskaan tuonut hänen tietoonsa väitettyä ymmärryksen *ja näkemyksen puutetta tai väitettä, jonka mukaan hän ”ei kyennyt osoittamaan tarvittavia taitoja ja pätevyyttä* ”. Hän toisti, että hänelle ei ollut annettu tilaisuutta keskustella näistä väitteistä ja kumota ne.

23. Väite, jonka mukaan hän ”lainasi laaja-alaisia ideoita ja käsitteitä kuulluilta henkilöiltä ja että hän ei ollut ehdottanut omia asiaankuuluvia proaktiivisia ehdotuksia tutkimuksen toteuttamismenetelmistä”, ei pidä paikkaansa. Hän ei pitänyt itseään konsulttina, joka saapuu ulkomailta ennalta suunniteltujen ratkaisujen avulla, vaan pikemminkin se, joka pyrkii kontekstualisoimaan lähestymistapoja ja menetelmiä paikallisissa olosuhteissa varmistaakseen paremmat mahdollisuudet menestykseen ja kestävyYTEEN.

24. Kantelija totesi, että näennäinen ”hallituksen edustaja” oli hyväksynyt raportin ennen sen toimittamista edustustolle. Hän lisäsi viettäneensä jonkin aikaa keskustellessaan raportista tämän henkilön kanssa, koska hänelle oli kerrottu, että hän toimii hallituksen puolesta. Se ei kuitenkaan ollut ”merkittävää aikaa”, koska edustaja hyväksyi alkuperäisen raportin lukuun ottamatta yhtä tai kahta asiamuutosta.

25. Kantelija huomautti myös, että väite, jonka mukaan hänellä oli ”soveltava asenne”, oli ”perusteellinen ja anteeksiantamaton henkilökohtainen hyökkäys” hänen luonnettaan vastaan. Hän epäili, että joidenkin edustuston työntekijöiden henkilökohtainen vihamielisyys häntä kohtaan johti hänen erottamiseensa.

Komission kanta

26. Komissio totesi lausunnossaan, ettei sillä ollut sopimussuhdetta kantelijan kanssa, koska sopimuksen osapuolet olivat itse ja toimeksisaaja. Komissio viittasi yleisten ehtojen 4 artiklan 3 kohtaan, jonka mukaan ”mikään alihankinta ei voi luoda sopimussuhteita minkään alihankkijan ja hankintaviranomaisen välille”.

27. Väitteestä, jonka mukaan kantelijalle ei ollut ilmoitettu eikä ollut kunnioitettu hänen oikeuttaan tulla kuulluksi, komissio totesi, että puitesopimuksen yleisten toimeksiantojen 6 artiklan 1 kohdassa todetaan selvästi, että kaikki puitesopimusta koskevat tiedonannot on toteutettava toimeksisaajan ja komission välillä. Tarkemmin sanottuna 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”konsortion tapauksessa johtava kumppani vastaa viime kädessä kaikista puitesopimuksen ja yksittäisten toimeksiantojen sopimus- ja rahoitusnäkökohdista ja on ainoa virallinen yhteyspiste toimeksisaajan ja hankintaviranomaisen välillä”. Näin ollen komissio katsoi, ettei sillä ollut minkäänlaista velvollisuutta ilmoittaa asiasta kantelijalle suoraan. Toimeksisaajan tehtävänä oli antaa kantelijalle ohjeita hankkeen hallinnoinnin alalla ja ilmoittaa hänelle kaikista hankkeeseen liittyvistä olennaisista seikoista. Sen sijaan lähetystö oli pitänyt toimeksisaajalle (puhelinkeskustelujen ja sähköpostien välityksellä) asianmukaisesti ajan tasalla komission ja hallituksen tyytymättömyydestä kantelijan työhön.

28. Lisäksi, toisin kuin kantelija esitti, valtuuskunta ilmoitti hänelle kaksi kertaa selvästi, että hänen raporttinsa ei ollut tyydyttävä, ja kehotti häntä ottamaan yhteyttä edustustoon, jos selvennyksiä tarvitaan. Tämän väitteen tueksi komissio toimitti jäljennökset kahdesta sähköpostiviestistä, jotka lähetystö lähetti kantelijalle 8. ja 10. toukokuuta 2007.

29. Komissio selitti, että koska kantelija oli ollut haluton vastaamaan edustuston huomautuksiin,

tämä ei yrittänyt ottaa häneen yhteyttä vaan kehotti hankkeen koordinaattoria löytämään ratkaisun.

30. Väitteestä, jonka mukaan tarkistetulle kertomukselle asetettua määräaikaa ei ollut noudatettu ennen kantelijan erottamiseen tähtääviä toimia, komissio huomautti, että lähetystö suostui 14. toukokuuta 2007 toimeksisaajan kanssa antamaan kantelijalle vielä kaksi päivää aikaa laatia tarkistettu aloitusraportti. Valtuuskunta ilmoitti toimeksisaajalle, että hallitus haluaa tarkistetun version viimeistään 16. toukokuuta 2007.

31. Komissio totesi myös, että hallituksen edustaja pyysi 15 päivänä toukokuuta 2007 valtuuskuntaa ilmoittamaan, että kun hän oli keskustellut raportista kantelijan kanssa, raportin tarkistetussa versiossa (jonka kantelija aikoi esittää) ei ollut otettu huomioon tutkimuksen täytäntöönpanon olennaisia osia ja että se olisi ehdottomasti laadittava uudelleen. Hän ilmaisi huolensa tutkimuksen toteuttamisesta sinänsä ja ilmoitti valtuuskunnalle katsovansa aiheelliseksi korvata valituksen tekijä.

32. Samana päivänä eli 15. toukokuuta 2007 edustuston yksiköt tapasivat valtuuskunnan päällikön keskustellakseen mahdollisista vaihtoehdoista.

33. Valtuuskunta otti 16. toukokuuta 2007 yhteyttä toimeksisaajaan ja ilmoitti sille hallituksen lausunnosta antamasta palautteesta ja pyysi sen kantaa. Komission mukaan toimeksisaaja selitti, että alustavaa raporttia, sellaisena kuin se on kantelijan tarkistamana, ei lähetetä edustustolle. Toimeksisaaja pyysi lähetystölle 16. toukokuuta 2007 klo 18.38 lähettämässään sähköpostiviestissä tätä lähettämään virallisen kirjeen, jossa pyydetään kantelijan sijaistamista.

34. Komissio selvensi, että sen kirje, jossa pyydettiin kantelijan poistamista maasta, oli päivätty 15 päivänä toukokuuta 2007 mutta että se lähetettiin vasta 16 päivänä toukokuuta 2007, kun määräaika oli päättynyt, eikä tarkistettua kertomusta ollut saatu. Komissio toimitti toimeksisaajalle jäljennöksen sähköpostiviestistään liitteenä olevan kirjeen. Sähköpostiviestin jäljennöksestä kävi ilmi, että lähetystö lähetti sen toimeksisaajalle 16.5.2007 klo 18.39 välittömänä vastauksena edellä mainittuun toimeksisaajalta saatuun sähköpostiviestiin klo 18.38. Komissio selitti, että kirje oli päivätty 15. toukokuuta 2007, koska se oli laadittu kyseisenä päivänä, jotta se voisi olla valmis keskustelemaan edustuston päällikön kanssa. Kun otetaan huomioon tutkimuksen lyhyt aikataulu ja budjettirajoitukset, lähetystöllä ei ollut varaa myöntää kantelijalle lisää aikaa. Näin ollen uuden määräajan umpeuduttua päätös kantelijan korvaamisen pyytämisestä oli tehtävä nopeasti, jotta operaatio onnistuisi.

35. Komissio selvensi, että edustustolle ei koskaan virallisesti toimitettu kantelijan kertomuksen tarkistettua versiota. Puitesopimuksen yleisten toimeksiantojen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimeksisaajan vastuulla oli varmistaa toimitettujen raporttien laatu. Komissio ei näin ollen voinut kyseenalaistaa toimeksisaajan päätöstä olla esittämättä kantelijan laatiman raportin tarkistettua versiota. Komissio oletti, että toimeksisaajan mielestä tarkistettu kertomus ei täyttänyt toimeksiannon laatuvaatimuksia.

36. Valtuuskunnan toimeksisaajalle osoittama pyyntö kantelijan korvaamisesta perustui

puitesopimuksen yleisten ehtojen 17 artiklaan, jossa määrätään seuraavaa:

"hankintaviranomainen voi sopimuksen täyttämisen aikana ja kirjallisesta ja perustellusta pyynnöstä pyytää sijaista, jos se katsoo, että henkilöstön jäsen on tehoton tai ei suorita sopimuksen mukaisia tehtäviään".

37. Komissio selitti, että huomautukset, joita kantelija piti kunnianloukkauksena, esitettiin ottaen huomioon kantelijan vastausten sävy edustuston aiempiin pyyntöihin raportin parantamiseksi. Lähetystö ilmoitti toimeksisaajalle 14. toukokuuta 2007 lähettämässään sähköpostiviestissä, että kantelijan vastaus ei ollut se, mitä tässä tilanteessa odotettiin (*"myöhemmin annettua vastausta tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin ei voida hyväksyä ja se ei ole selvästi rakentava"*). Samassa sähköpostiviestissä valtuuskunta ilmoitti myös toimeksisaajalle, että hallitus oli ilmaissut huolensa siitä, että kantelijan vastaus voisi luoda vastakkainasettelun edustuston ja hallituksen välille.

38. Komissio totesi ymmärtävänsä kantelijan pettymyksen siitä, ettei valtuuskunta kiinnittänyt hänen huomiotaan valtuuskunnan 15. toukokuuta 2007 päivätyn kirjeen sisältöön. Komissio katsoi kuitenkin, että lähetystö ilmoitti toimeksisaajalle asianmukaisesti ja kattavasti kaikki mainitussa kirjeessä mainitut seikat *ennen* kirjeen lähettämistä. Valtuuskunta toimi edellä 27 kohdassa mainitun maailmanlaajuisen toimeksiannon 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jos toimeksisaaja olisi pitänyt edustuston kirjeessä esitettyjä perusteluja ja pyyntöjä virheellisinä tai epäasianmukaisina, toimeksisaajan olisi pitänyt ilmoittaa kantelijalle edustuston kirjeestä, saada hänen lausuntonsa ja kiistää valtuuskunnan pyyntö ja perustelut. Toimeksisaaja ei kuitenkaan koskaan kiistänyt edustuston pyyntöä korvata kantelija, joka oli tietoinen siihen sisältyvistä perusteluista ja oli periaatteessa samaa mieltä sen kanssa.

39. Komissio väitti lisäksi, että edustuston henkilöstö ei ollut henkilökohtaisesti vihamielinen, kuten kantelija väitti. Valtuuskunnan ainoana etuna oli saada itselleen ja hallitukselle hyväksyttävä palvelu. Tämä edellyttää konsultointityön valvontaa ja laadunvalvontaa. Sen henkilöstö ei missään vaiheessa ilmaissut vihaa kantelijaa kohtaan edustustossa tai sen ulkopuolella. Valtuuskunta pyysi kantelijalta vain, että hänen olisi noudatettava toimeksisaajan hyväksymää toimeksiantoa ja tarkistettava raporttia ottaen huomioon valtuuskunnan huomautukset. Kantelijalle annettiin riittävästi aikaa toimia sen mukaisesti.

Kantelijan huomautukset

40. Huomautuksissaan kantelija totesi, että komission tiliin ei sisältynyt joitakin tapahtumia. Kantelija totesi erityisesti, että edustuston henkilöstö lähetti hallituksen edustajalle kaksi sähköpostiviestiä, jotka koskivat kantelijan huomautuksia palautteesta, jonka valtuuskunta oli antanut alustavan raportin luonnoksesta. Kantelijan mukaan nämä sähköpostiviestit sisälsivät väriä huomautuksia. Hän totesi, että komissio ei maininnut tai sisällyttänyt näitä sähköpostiviestejä lausunnossaan. Hän ilmoitti, että hallituksen edustaja näytti hänelle yhden 11.5.2009 lähetetyistä sähköpostiviesteistä.

41. Kantelija viittasi yhteen valtuuskunnan kertomukseensa liittyvistä huomautuksista. Kyseinen

huomautus on muotoiltu seuraavasti: ” *Minulla on allerginen reaktio tällaisiin väitteisiin, jotka kuulostavat mumbo-jumbolta. Mitä se meille kertoo?* ” Kantelija totesi, että oikea ammattimainen lähestymistapa olisi ollut pyytää selvennyksiä sen sijaan, että esittäisi tällaisia huomautuksia.

42. Kantelija väitti myös, että hallituksen edustaja ilmoitti hänelle, että hänellä ja hänen edeltäjällään oli vaikeuksia tehdä yhteistyötä komission kanssa. Hän ehdotti kantelijalle, että jotta vältettäisiin tarpeettomat vaikeudet lähetystössä raporttien toimittamisessa, toimeksisaaja voisi harkita kantelijan raporttien toimittamista suoraan hänelle, minkä jälkeen hän antaisi jäljennöksen edustustolle viitteeksi.

43. Kantelija väitti lisäksi saaneensa sähköpostiviestin konsulttiyritykseltä, joka oli tehnyt hänelle sopimuksen, ja ilmoitti hänelle, että valtuuskunta oli kieltäytynyt kommentoimasta tarkistettua alustavaa raporttiluonnostaan, vaikka se oli aiemmin suostunut siihen.

44. Kantelija selitti saaneensa tiedon hänen irtisanomisestaan vasta 17 päivänä toukokuuta 2007. Lisäksi hän väitti, että konsulttiyritys, joka oli tehnyt hänelle sopimuksen, oli erittäin tyytyväinen tarkistettuun aloitusraporttiinsa, ja ilmoitti hänelle, että valtuuskunta ei olisi hyväksynyt mitään, mitä hän esitti.

45. Hän totesi myös saaneensa hallituksen edustajalta sähköpostiviestin, jossa hänelle ilmoitettiin, että viimeksi mainittu yritti pitää hänet virassa, mutta että valtuuskunta oli ollut tinkimätön. Koska valtuuskunta oli voimakas avunantaja, sen kantaa ei voitu jättää huomiotta.

46. Kantelija kommentoi lisäksi komission lausumaa, jonka mukaan edustuston 15. toukokuuta 2007 päivätty kirje oli vain luonnos. Hän väitti, että hänet palkannut yhtiö selvästi piti kirjettä irtisanomiskirjeenä ja irtisanoi sopimuksensa 15.5.2007 alkaen. Koska 15 päivänä toukokuuta 2007 tehtyä luonnosta ei myöhemmin muutettu millään tavalla, tämä viittaa vahvasti siihen, että valtuuskunta aikoi poistaa valituksen tekijän riippumatta siitä, suostuiko se odottamaan tarkistettua kertomusta.

47. Kantelija huomautti, ettei hän koskaan kyseenalaistanut tarvetta tehdä muutoksia alustavaan raporttiluonnokseen. Hän korosti sisällyttäneensä tarkistettuun aloitusraporttiin kaiken edustustolta saamansa palautteen ja toimittaneensa tarkistetun kertomuksen ajoissa. Hän totesi lähettäneensä sen toimeksisaajalle 16. toukokuuta 2007 kello 16.15.

48. Kantelija totesi lisäksi, että yhtäältä valtuuskunta oli suoraan yhteydessä hänen kanssaan alustavaan raporttiluonnokseen ja toisaalta väitti, että kaiken viestinnän oli kuljettava toimeksisaajan kautta. Kantelijan mukaan lähetystö oli näin ollen erittäin valikoiva ja epäjohdonmukainen viestintäprotokollien tulkinnassa. Kantelija oli lisäksi eri mieltä komission väitteestä, jonka mukaan hänelle ilmoitettiin kahteen otteeseen, että hänen laatimansa alkuperäinen raportti ei ollut tyydyttävä. Kantelijan mukaan tämä tehtiin vain kerran komission 8 päivänä toukokuuta 2007 lähettämässä sähköpostiviestissä.

49. Kantelija totesi, että hän uskoi edelleen, että hänen erottamisensa johtui edustuston henkilöstön henkilökohtaisesta vihamielisyydestä häntä kohtaan. Hän oletti, että valtuuskunta ei

voi ryhtyä toimiin häntä vastaan, ellei sillä ole edes joidenkin hallituksen edustajien hiljaista hyväksyntää. Hän epäili tässä yhteydessä, että edustuston työntekijät olisivat ehkä yrittäneet ”*painostaa kansallisen suvereenin hallituksen edustajia... turvatakseen oman asialistansa*”.

50. Kantelija huomautti, että mitään näyttöä ei ollut esitetty hallituksen väitetystä tyytymättömyydestä hänen työhönsä tai sen väitetystä halusta erottaa hänet tehtävästä.

51. Kantelija oli lopuksi eri mieltä komission tulkinnasta perusoikeuskirjan 41 artiklasta ja ECGAB:n 16 artiklasta, joiden mukaan oli jonkun muun vastuulla ilmoittaa hänelle edustuston kirjeessä esitetyistä väitteistä, koska hän ei ollut sopimuspuolena toimeksisaajan kanssa tehdyssä sopimuksessa. Kantelijan mukaan komissio loukkasi näin toimimalla edellä mainituissa artikloissa vahvistettujen henkilökohtaisten oikeuksien keskeistä sisältöä ja loukkasi siten hyvän hallinnon periaatteita. Kantelijan mielestä komissio yksinkertaisesti yritti piiloutua vastuultaan ja välttää vastuuvollisuudelta.

Komission asiakirja-aineiston tarkastus

52. Tutkittuaan huolellisesti osapuolten väitteet ja tutkimuksen aikana esitetyt todisteet oikeusasiamies katsoi, että komission asiakirja-aineistoon oli tehtävä tarkastus. Hänen yksikkönsä suoritti tarkastuksen 13.10.2009.

53. Tarkastuksessa kävi ilmi, että joko komissio tai kantelija oli jo toimittanut suurimman osan asiakirja-aineistoon sisältyvistä asiakirjoista oikeusasiamiehelle. Komission asiakirja-aineisto sisälsi kuitenkin myös seuraavat kaksi asiakirjaa, joita ei ollut aiemmin annettu oikeusasiamiehen saataville:

I) jäljennös kirjeestä, jonka hallitus osoitti 4 päivänä tammikuuta 2008 kantelijaa edustavalle asianajotoimistolle, ja

II) kopio kantelijan erottamista koskevasta kirjeestä, jonka hallitus lähetti edustuston päällikölle 6 päivänä joulukuuta 2007.

54. Saatuaan jäljennöksen tarkastusraportista kantelija selitti olevansa tietoinen hallituksen oikeudellisille neuvonantajilleen lähettämästä kirjeestä. Hän ei kuitenkaan tiennyt komission edustuston päällikölle 6.12.2007 lähetetystä kirjeestä. Näin ollen kantelija pyysi jäljennöstä kyseisestä kirjeestä.

55. Kantelija selvensi lisäksi, että hänen oikeudelliset neuvonantajansa kirjoittivat hallituksen edustajalle, koska he uskoivat, että viimeksi mainittu halvensi häntä. Tätä henkilöä vastaan ei kuitenkaan ole vielä ryhdytty oikeustoimiin.

56. Kantelija kysyi lopuksi, löysivätkö oikeusasiamiehen yksiköt komission asiakirja-aineistoa tarkastaessaan joitakin edustuston ja hallituksen edustajan välillä vaihdettuja sähköpostiviestejä, jotka sisälsivät hänen työtään koskevat virheelliset huomautukset (ks. edellä 40 kohta). Hän huomautti, että jos nämä sähköpostiviestit eivät sisälly asiakirja-aineistoon, tämä

antaisi lisätukea hänen valitukselleen.

Oikeusasiamiehen arviointi

Alustava huomautus

57. Kantelija pyysi oikeusasiamiehen yksiköiden laatimaa tarkastuskertomusta koskevissa huomautuksissaan jäljennöksen jostakin tässä kertomuksessa mainitusta asiakirjasta (ks. edellä 54 kohta). On huomattava, että komissio huomautti tarkastuksen aikana pitävänsä tätä asiakirjaa luottamuksellisenä. Oikeusasiamies haluaa tässä yhteydessä muistuttaa, että hänen täytäntöönpanomääräystensä 13.3 artiklan mukaan kantelijoilla ei ole oikeutta tutustua luottamuksellisiin asiakirjoihin tai luottamuksellisiin tietoihin, jotka hän on saanut tarkastustensa perusteella. Oikeusasiamies ei näin ollen voi luovuttaa kantelijalle jäljennöstä mainitusta asiakirjasta. Kantelija voi kuitenkin vapaasti pyytää komissiolta oikeutta tutustua mainittuun asiakirjaan.

58. Tämä kantelu koskee kahta pääkysymystä. Ensinnäkin kysymys siitä, onko komissio esittänyt riittävät perustelut perustellakseen päätöksensä pyytää 15.5.2007 päivätyssä kirjeessään kantelijan korvaamista (sisällöllinen näkökohta). Toiseksi väite kantelijan kuulluksi tulemista koskevan oikeuden väitetystä loukkaamisesta (menettelyllinen näkökohta). Oikeusasiamiehen analyysissä keskitytään näin ollen näihin kahteen näkökohtaan.

Komission perustelut

59. Oikeusasiamies panee merkille, että valtuuskunta esitti 15. toukokuuta 2007 päivätyssä kirjeessään useita näkökohtia, joiden vuoksi se pyysi kantelijan korvaamista ryhmänjohtajana. Nämä näkökohdat koskivat i) valituksen tekijän työn laatua, ii) hänen käyttäytymistään ja iii) maan X hallituksen asemaa.

60. I alakohdan osalta on selvää, että valtuuskunta ei ollut tyytyväinen alustavan kertomuksen ensimmäiseen luonnokseen. On myös selvää, että kantelija hyväksyi sen, että tätä luonnosta oli tarkistettava ja parannettava. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että toimeksisaaja ei toimitannut kantelijan tarkistettua luonnosta edustustolle, minkä vuoksi edustusto ei voinut arvioida sitä. Oikeusasiamiehelle ei toimitettu jäljennöstä tästä asiakirjasta. Hän ei näin ollen pysty määrittämään, oliko kantelijan työn laatu sen vuoksi, että valtuuskunta päätti pyytää hänen korvaamistaan. Oikeusasiamies toteaa joka tapauksessa, että edustuston perustelut kantelijan korvaamista koskevan pyynnön esittämiselle eivät perustuneet tarkistetun kertomuksen sisältöön.

61. Samat näkökohdat pätevät myös siihen, luottaako valtuuskunta kantelijan käyttäytymiseen. Oikeusasiamies panee merkille, että vastauksena valtuuskunnan alusta koskevaan kertomukseen esittämiin huomautuksiin kantelija ilmaisi näkökantansa vahvoina. Tämän jälkeen eräät valtuuskunnan huomautukset ja erityisesti edellä 41 kohdassa mainittu huomautus oli muotoiltu melko selvästi.

62. Näissä olosuhteissa on kiinnitettävä erityistä huomiota hallituksen kantaan, varsinkin kun tältä osin on olemassa konkreettisia todisteita. Lisäksi kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle, että hän olisi poistunut tehtävästään vapaaehtoisesti, jos hänelle olisi ilmoitettu, että hänen läsnäolonsa aiheuttaisi vaikeuksia hallituksen ja valtuuskunnan välillä.

63. Valtuuskunnan 15. toukokuuta 2007 päivätyn kirjeen mukaan hallitus oli huolissaan kantelijan tuloksellisuudesta ja ilmaisi ” *vahvan halukkuutensa* ” erottaa hänet virastaan.

64. Oikeusasiamiehen yksiköiden tarkastamista asiakirjoista käy selvästi ilmi, että edustuston kyseisessä kirjeessä esittämät lausumat vastasivat maan X hallituksen varsinaista kantaa. Valituksena on todeta, että kirjeessä, jonka hallitus osoitti kantelijaa edustavalle asianajotoimistolle, todettiin, että vaikka valtuuskunta laati 15. toukokuuta 2007 päivätyn kirjeen, se edusti hallituksen näkemystä.

65. Oikeusasiamies on tietoinen siitä, että kantelija epäili lähetystöä painostavan hallitusta ja katsoi, että todellinen syy hänen erottamiseensa oli edustuston vihamielisyys häntä kohtaan. Mikään oikeusasiamiehen yksiköiden tarkastamista komission asiakirjoista ei kuitenkaan tue tätä teoriaa. Kantelija viittasi useisiin sähköpostiviesteihin, jotka tukivat hänen versiotaan tapahtumista. Huolimatta siitä, että kantelijaa kehoitettiin tekemään niin, hän ei kuitenkaan toimittanut tällaisia sähköpostiviestejä oikeusasiamiehelle. Kantelija huomautti, että hänellä ei enää ollut kyseisiä sähköpostiviestejä, joten hän ei voinut toimittaa niitä.

66. Kantelija viittasi lisäksi valtuuskunnan ja hallituksen väliseen kirjeenvaihtoon, jonka hän väitti hänelle osoittaneen ja joka hänen mukaansa oli lisätodiste hänen kantelunsa tueksi (ks. edellä 40 kohta). Oikeusasiamies toteaa, että kantelija ei toimittanut jäljennöksiä tästä kirjeenvaihdosta ja että tarkastuksen aikana ei löydetty jälkiä tällaisesta kirjeenvaihdosta. Mikään ei myöskään viitannut siihen, että oikeusasiamiehen edustajille esitetty asiakirja-aineisto olisi voinut olla puutteellinen.

67. Kantelija kiinnitti huomiota siihen, että valtuuskunnan kirje, jossa pyydetään hänen korvaamistaan, oli päivätty 15. toukokuuta 2007, mutta oli sovittu, että hänellä oli 16. toukokuuta 2007 asti aikaa toimittaa tarkistettu aloitusraporttinsa. Oikeusasiamies on samaa mieltä siitä, että kirjeen päiväys antaa ensi näkemältä vaikutelman, että edustusto toimi epäoikeudenmukaisesti päättäessään toimintatavastaan odottamatta tarkistettua aloituskertomusta. Komissio selitti kuitenkin, että yksi hallituksen edustaja otti yhteyttä lähetystöön 15. toukokuuta 2007, ja katsoi, että alustavan kertomuksen tuleva tarkistettu versio ei edelleenkään tarjoa sitä, mitä odotettiin, ja että hän piti asianmukaisena korvata kantelija. Komissio selitti lisäksi, että lähetystö kokoontui 15. toukokuuta 2007 keskustelemaan mahdollisista vaihtoehdoista ja että 15 päivänä toukokuuta 2007 päivätty kirje oli valmis keskustelemaan edustuston päällikön kanssa samana päivänä. Se korosti, että asianomainen kirje lähetettiin vasta 16. toukokuuta 2007 sen jälkeen, kun toimeksisaaja oli pyytänyt sen lähettämistä. Oikeusasiamies katsoo, että nämä selitykset ovat kohtuullisia ja että hänen yksiköidensä tarkastamien asiakirjojen sisältö vahvistaa ne. Ei tietenkään voida sulkea pois sitä, että päätös tämän kirjeen lähettämisestä tehtiin jo 15.5.2007, mikä selittäisi myös, miksi kirjeessä on mainittu päivämäärä. Vaikka näin olisikin, oikeusasiamies ei kuitenkaan ole

vakuuttunut siitä, että edustusto toimi vihamielisesti tai epäoikeudenmukaisesti, koska sille oli siihen mennessä jo ilmoitettu, että hallitus halusi, että kantelija korvataan.

68. Kun otetaan huomioon hänen käytettävissään olevat todisteet, oikeusasiamies katsoo näin ollen, että kantelija ei ole näyttänyt toteen hänen aineellista väitettään, jonka mukaan komissio ei ole esittänyt riittäviä perusteluja 15.5.2007 päivätyssä kirjeessään esittämälleen vaatimukselle hänen korvaamisestaan ryhmänjohtajana. Oikeusasiamies ei näin ollen ole havainnut komission hallinnollista epäkohtaa kantelun tämän näkökohdan osalta.

Väitetty kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaaminen

69. Kantelijan väitetystä kuulematta jättämisestä oikeusasiamies toteaa, että yleisten ehtojen 17 artiklan mukaisesti komissiolla oli oikeus ”*kirjallisen ja perustellun pyynnön perusteella*” pyytää toimeksisaajaa korvaamaan kantelija, jos se katsoi, että tämä oli *tehoton tai ei suorita sopimuksen mukaisia tehtäviään*. Oikeusasiamies katsoo, että ennen tällaisen pyynnön esittämistä sille osapuolelle, jolle pyyntö oli tarkoitus esittää, eli toimeksisaajalle, oli annettava mahdollisuus ilmaista näkemyksensä syistä, joiden vuoksi komissio harkitsi tällaisen toimenpiteen toteuttamista. Kantelija ei kuitenkaan väitä, että toimeksisaajaa ei olisi kuultu, vaan että komission olisi pitänyt antaa hänelle eli kantelijalle mahdollisuus ilmaista näkemyksensä ennen kuin se pyysi toimeksisaajaa korvaamaan toimeksisaajan. Näin ollen tässä on tutkittava kantelun tekijän väitettyä kuulematta jättämistä.

70. Kantelija ei kiistä sitä, että hänen sopimuksensa oli sen yrityksen kanssa, joka palkkasi hänet toimeksiantoon, eli konsortion jäsenen kanssa ja että hänellä ei ollut sopimussuhdetta komissioon. Kantelija ei pystynyt yksilöimään mitään komission ja toimeksisaajan välisessä sopimuksessa olevaa määräystä tai muuta oikeudellisesti sitovaa määräystä, joka olisi tapahtumahetkellä velvoittanut komission kuulemaan häntä ennen yleisten ehtojen 17 artiklassa tarkoitetun mahdollisuuden käyttämistä. Lissabonin sopimuksella perusoikeuskirjasta (ja siten sen 41 artiklasta) tuli oikeudellisesti sitova (ks. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohta) 1.12.2009 alkaen. Oikeusasiamies katsoo kuitenkin, että komission merkityksellistä käyttäytymistä on arvioitava kyseessä olevien tapahtumien aikaan eli toukokuussa 2007 voimassa olleen lainsäädännön perusteella.

71. Edustuston päätös pyytää toimeksisaajaa korvaamaan valituksen tekijä vaikutti kielteisesti jälkimmäiseen. Sen pyyntö johti kantelijan korvaamiseen ryhmänjohtajana ja hänen tätä hanketta koskevan sopimuksensa irtisanomiseen. Näin ollen on tutkittava, olisiko komission kuitenkin pitänyt kuulla kantelijaa hyvän hallinnon periaatteiden noudattamiseksi, koska sillä ei ole oikeudellista velvollisuutta.

72. Komissio viittasi maailmanlaajuisen toimeksiannon 6 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan kaikki sen toimeksisaajan kanssa tekemää sopimusta koskevat yhteydenotot tapahtuvat tämän ja toimeksisaajan välillä. Se on lisäksi väittänyt, että koska sen ja kantelijan välillä ei ollut sopimussuhdetta, sillä ei ollut mitään velvoitteita kantelijaa kohtaan. Kuten oikeusasiamies on korostanut kerta toisensa jälkeen, hyvän hallinnon vaatimukset menevät kuitenkin puhtaasti oikeudellisia velvoitteita pidemmälle. Toisin sanoen hallinnollinen epäkohta voi ilmetä myös

silloin, kun hallinto on täyttänyt kaikki lakisääteiset velvoitteensa.

73. Oikeusasiamies on aiemmissa tutkimuksissaan hyväksynyt argumentteja, joiden mukaan nyt käsiteltävän kaltaisissa tapauksissa riittää, että asianomainen yhteisön toimielin tai elin kuulee toimeksisaajaa. Tämä perustui oletukseen, että toimeksisaaja kuulisi asiantuntijaa, jonka korvaamista vaadittiin, ja välittäisi asianomaiselle yhteisön toimielimelle tai elimelle tämän mahdollisesti esittämät huomautukset.

74. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että toimeksisaajan ja asianomaisen asiantuntijan edut eivät välttämättä ole samat. Toimeksisaajat voivat suostua asiantuntijoiden korvaamista koskeviin pyyntöihin, vaikka he katsovat, että asiantuntijat ovat täyttäneet tehtävänsä täydellisesti, jotta he eivät vaaranna mahdollisuuksiaan saada samasta yhteisön toimielimestä tai elimestä tulevia sopimuksia. Nyt käsiteltävässä asiassa vaikuttaa siltä, että toimeksisaaja hyväksyi komission pyynnön korvata kantelija ilman ennakoilmoitusta tai mahdollisuuden vastata komission esittämään arvosteluun.

75. Oikeusasiamies katsoo, että tämä tilanne on epäoikeudenmukainen ja ristiriidassa perusoikeuskirjan 41 artiklan 1 kohdassa vahvistetun hyvää hallintoa koskevan oikeuden kanssa. Oikeusasiamies katsoo näin ollen, että olisi ollut oikeudenmukaista ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaista, jos komissio olisi ilmoittanut kantelijalle aikomuksestaan pyytää hänen korvaamistaan ja perustellut päätöksensä. Tässä yhteydessä vaikuttaa hyödylliseltä huomauttaa, että kuten kantelija aivan oikein huomautti, lähetystö esitti alustavan raportin alkuperäistä versiota koskevat huomautuksensa suoraan hänelle sen sijaan, että se toimisi toimeksisaajan kautta. Näin ollen edustusto olisi selvästi voinut ilmoittaa kantelijalle häntä kohtaan esittämästään arvostelusta ja aikomuksestaan pyytää hänen erottamistaan ennen kuin se esitti pyyntönsä yleisten ehtojen 17 artiklan perusteella.

76. Kantelija väitti, että se, että komissio ei antanut hänelle mahdollisuutta esittää huomautuksia aikomuksestaan pyytää toimeksisaajaa korvaamaan toimeksisaaja, loukkasi perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdassa määrättyä oikeutta tulla kuulluksi. Perusoikeuskirjan 41 artiklan sanamuodosta käy selvästi ilmi, että sen toisessa kohdassa mainitut oikeudet ovat osa 41 artiklan 1 kohdassa vahvistettua yleistä oikeutta hyvään hallintoon, jonka mukaan jokaisella on oikeus siihen, että hänen asiansa käsitellään puolueettomasti, oikeudenmukaisesti ja kohtuullisessa ajassa. Koska oikeusasiamies katsoo, että komission lähestymistapa käsiteltävässä asiassa ei ollut hyvän hallinnon periaatteen mukainen, ei ole tarpeen tutkia, sovelletaanko 41 artiklan 2 kohtaa nyt käsiteltävässä asiassa. Samoista syistä ei ole tarpeen päättää, sovelletaanko ECGAB:n 16 artiklaa nyt käsiteltävässä asiassa.

77. Komissio huomautti, että sen lisäksi, että lähetystö oli ilmoittanut toimeksisaajalle, että se oli ilmoittanut kantelijalle kaksi kertaa tyytymättömyytensä laatimansa alkuraportin sisältöön. Oikeusasiamies toteaa kuitenkin, että lähetystö ei missään vaiheessa ilmoittanut kantelijalle aikovansa poistaa hänet hankkeesta ennen kuin se esitti toimeksisaajalle tätä koskevan pyyntönsä. Kantelijalle ei myöskään ilmoitettu etukäteen kaikista pyynnön perusteena olevista syistä.

78. Oikeusasiamies ymmärtää, että edustuston oli varmistettava, että hanke saatiin onnistuneesti ja ajoissa päätökseen ja ettei sillä näin ollen ollut varaa menettää aikaansa. Oikeusasiamies katsoo kuitenkin, että valtuuskunnan olisi ollut helppo kuulla kantelijaa tuhlaamatta aikaa. Valtuuskunta toi esiin huolensa 15. toukokuuta 2007 samana päivänä päivätyssä kirjeessään. Näin ollen olisi ollut mahdollista antaa kantelijalle mahdollisuus ilmaista näkemyksensä näistä huolenaiheista jo tuona päivänä. Oikeusasiamies katsoo, että se olisi myös ollut järkevämpää kuin antaa kantelijan jatkaa alkuperäisen kertomuksen tarkistetun version käsittelyä. Itse asiassa alustavan raportin tarkistettu versio näyttää saapuneen toimeksisaajalle pian sen jälkeen, kun se pyysi lähetystä esittämään kantelijan korvaamista koskevan pyyntönsä ja kun pyyntö oli tosiasiallisesti toimitettu. Koska alustavan raportin tarkistetulla versiolla ei ollut mitään merkitystä näissä tapahtumissa, valituksen tekijän 16 päivänä toukokuuta 2007 julkaistua versiota koskevaa työtä on näin ollen pidettävä turhana.

79. Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoo, että komissio ei toiminut perusoikeuskirjan 41 artiklassa vahvistetun hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti, kun se ei antanut kantelijalle mahdollisuutta vastata 15. toukokuuta 2007 päivätyssä kirjeessään esittämäänsä kritiikkiin, toisin sanoen pyytää toimeksisaajaa korvaamaan kantelijan. Kyseessä on hallinnollinen epäkohta. Seuraavassa esitetään kriittinen huomautus.

B. Kantelijan väitteet

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut

80. Kantelija väitti, että komission olisi esitettävä todisteet häntä vastaan 15 päivänä toukokuuta 2007 päivätyssä kirjeessä esitetyistä väitteistä tai peruutettava nämä väitteet. Tämän tutkimuksen aikana kantelija myös uudisti korvausvaatimuksensa, jonka oikeusasiamies alun perin hylkäsi ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdan nojalla. Kantelija väitti, että komission olisi korvattava hänelle ansionmenetykset, majoituskorvaukset ja hänen ammatillisen maineensa vahingoittuminen.

81. Komissio väitti, että kantelija ei kärsinyt epäoikeudenmukaisista toimista, koska sen yksiköt olivat toimineet asianmukaisesti ja että mitään hallinnollista epäkohtaa ei ollut tapahtunut.

Oikeusasiamiehen arviointi

82. Kun otetaan huomioon oikeusasiamiehen havainnot tämän kantelun sisällöstä (ks. edellä 68 kohta), oikeusasiamies katsoo, että kantelijan ensimmäistä väitettä koskevat lisätutkimukset eivät ole enää perusteltuja.

83. Vahingonkorvausvaatimuksen osalta oikeusasiamies toteaa, että komission päätöksessä pyytää kantelijan korvaamista ei havaittu hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies havaitsi hallinnollista epäkohtaa vain asian menettelyllisissä näkökohdissa, jotka koskivat kantelijan oikeutta tulla kuulluksi. Kantelija ei kuitenkaan väittänyt, että hänen väitteensä perustuisi näin todettuun hallinnolliseen epäkohtaan. Tässä yhteydessä vaikuttaa hyödylliseltä muistuttaa, että

kantelija ilmoitti jättäneensä konsulttitoimiston vapaaehtoisesti, jos hänelle olisi ilmoitettu, että hänen läsnäolonsa aiheuttaisi vaikeuksia hallituksen ja valtuuskunnan välille. Kantelijan vahingonkorvausvaatimusta ei näin ollen tarvitse ottaa tutkittavaksi.

C. Päätelmät

Kantelua koskevan tutkimuksensa perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavalla kriittisellä huomautuksella:

Komissio ei toiminut Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa vahvistetun hyvän hallinnon periaatteen mukaisesti, koska se ei antanut kantelijalle mahdollisuutta vastata 15 päivänä toukokuuta 2007 päivätyssä kirjeessä esittämänsä kritiikkiin eli pyytää toimeksisaajaa korvaamaan kantelijan. Kyseessä on hallinnollinen epäkohta.

Edellä esitetty kriittinen huomautus koskee kantelun menettelyllisiä näkökohtia. Koska oikeusasiamies ei ole havainnut kantelun asiasisältöä koskevaa hallinnollista epäkohtaa, nyt käsiteltävässä asiassa ei ole tarpeen pyrkiä sovintoratkaisuun. Samoista syistä kantelijan väitettä koskevat lisätutkimukset eivät ole perusteltuja.

Näin ollen oikeusasiamies päättää asian käsittelyn.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Tehty Strasbourgissa 16 päivänä joulukuuta 2009

[1] EYVL 2000, C 364, s. 1.

[2] Saatavilla Euroopan oikeusasiamiehen verkkosivustolla osoitteessa <http://www.ombudsman.europa.eu> . [\[Linkki\]](#)

[3] Perusoikeuskirjan 41 artiklan 3 kohdassa määrätään seuraavaa: ”*Jokaisella on oikeus siihen, että yhteisö korvaa toimielintensä tai sen henkilöstön tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti*”.

[4] Erityisohjeet maan teknisen koulutuksen ohjelman tutkinnon suorittaneita koskevaa Tracer-tutkimusta varten.

[5] TVET – tekninen ja ammatillinen koulutus.